

Sygn. akt II C 657/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 marca 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi, Wydział II Cywilny w następującym składzie:

Przewodnicząca : SSR A. M.

Protokolant : staż. W. Ł.

po rozpoznaniu w dniu 1 marca 2018 roku w Łodzi na rozprawie sprawy

z powództwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w B.

przeciwko J. M.

o zapłatę

na skutek zarzutów pozwanego od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym w dniu 22 marca 2017 roku, przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w sprawie o sygnaturze akt II Nc 145/17

1. uchyła nakaz zapłaty wydany przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Ł. w sprawie o sygnaturze akt II Nc 145/17, w dniu 22 marca 2017 roku, w części dotyczącej kwoty 370,00 zł (trzysta siedemdziesiąt złotych) z odsetkami i w tym zakresie umarza postępowanie;
2. utrzymuje w mocy nakaz zapłaty wydany przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w sprawie o sygnaturze akt II Nc 145/17, w dniu 22 marca 2017 roku w pozostałej części.

Sygn. akt II C 657/17

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 18 stycznia 2017 roku (...) spółka akcyjna w B. wniosła o zasądzenie od J. M. kwoty 14.515,28 zł z umownymi odsetkami za opóźnienie w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 23 grudnia 2016 roku do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania nakazowego według norm przepisanych. Uzasadniając wytoczone powództwo powódka wskazała, iż w dniu 18 listopada 2015 roku pozwany podpisał weksel in blanco, który został wypełniony na kwotę 15.485,28 zł. Po wezwaniu do wykupu weksla pozwany wpłacił na konto powódki kwotę 970 zł i zaprzestał spłacenia reszty zobowiązania (pozew k. 3-30dw).

Pismem z dnia 6 marca 2017 roku strona powodowa sprecyzowała swoje roszczenie, w ten sposób, że wniosła o zasądzenie należności głównej wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie (pismo z dnia 6 marca 2017 roku k. 16).

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 22 marca 2017 roku wydanym w sprawie o sygn. akt II Nc 145/17 Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi nakazał pozwanemu J. M., aby zapłacił powódce kwotę 14.515,28 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 23 grudnia 2016 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 2.605,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.400 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, w terminie dwutygodniowym albo wniósł w tym terminie zarzuty (nakaz zapłaty II Nc 145/17 k. 22).

W dniu 13 kwietnia 2017 roku pozwany wniósł zarzuty od nakazu zapłaty z dnia 22 marca 2017 roku, wnosząc o uchylenie wydanego nakazu zapłaty oraz o oddalenie powództwa,

a także o zasądzenie na swoją rzecz od powoda kosztów procesu według norm przepisanych. Dodatkowo, pozwany wystąpił o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty oraz o zwolnienie od kosztów sądowych w całości. Pozwany przyznał fakt zawarcia umowy pożyczki z powodem. Zarzucił, iż weksel in blanco, na podstawie którego powódka dochodzi swego roszczenia, został wypełniony niezgodnie z deklaracją wekslową nadto nie został przedstawiony pozwanemu. Pozwany zaprzeczył aby otrzymał wezwanie do wykupu weksla, dodatkowo zakwestionował wysokość kwoty dochodzonej pozwem wskazując, iż dokonał 23 wpłat na poczet spłaty zadłużenia w łącznej kwocie 6.818 zł, które nie zostały uwzględnione przez powódkę (zarzuty od nakazu zapłaty k. 25-26).

Postanowieniem z dnia 28 kwietnia 2017 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wstrzymał wykonanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 22 marca 2017 roku (postanowienie k. 38-40).

W odpowiedzi na zarzuty od nakazu zapłaty powódka wniosła o utrzymanie w mocy nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym w dniu 22 marca 2017 roku w części co do kwoty 14.145,28 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 23 grudnia 2016 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie zwrotu kosztów postępowania. Cofnęła pozew ze zrzeczeniem się roszczenia co do kwoty 370 zł, którą pozwany zapłacił w toku postępowania i w tym zakresie wniosła o umorzenie postępowania. Strona pozwana wyjaśniła, że w pozwie uwzględniła kwotę wpłat dokonanych przez pozwanego w wysokości 5.948,00 zł do momentu wytoczenia powództwa. Strona powodowa wskazała, iż pozwany zawarł z powódką jeszcze jedną umowę pożyczki której dowody wpłat dołączył do niniejszej sprawy. Powódka zaprzeczyła, aby nie doszło do prawidłowego przedstawienia weksla do zapłaty, wskazując tym samym, iż jednocześnie prawidłowe przedstawienie weksla nie stanowi warunku powstania i wymagalności roszczenia wekslowego. Nadto wniesienie pozwu stanowi przedstawienie weksla. Powódka kwestionowała zarzut niezgodności wypełnienia weksla z umową, który w jej ocenie nie został wykazany (odpowiedź na zarzuty k. 63-69).

W toku procesu strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie (okoliczność bezsporna).

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 listopada 2015 roku J. M. zawarł z (...) spółką akcyjną w B. umowę pożyczki gotówkowej numer (...) (...) Zgodnie

z umową powód udzielił pozwanemu pożyczki w kwocie 16.324,00 zł. Całkowita kwota pożyczki do spłaty wynosiła 17.424,00 zł, na co złożyło się wynagrodzenie umowne powoda w kwocie 1.100,00 zł, opłata przygotowawcza w wysokości 1.001,00 zł. Zgodnie z pkt 2.1 umowy

i kalendarzem spłat kwota zobowiązania miała zostać spłacona w 36 ratach, każda rata

w wysokości 484,00 zł, do dnia 22-go każdego miesiąca, począwszy od grudnia 2015 roku,

z której na podstawie pkt 1.2 umowy, pożyczkodawca dokonał potrącenia kosztu ubezpieczenia oraz opłaty przygotowawczej. Zgodnie z pkt 1.8 umowy pożyczkobiorca zobowiązał się zapłacić pożyczkodawcy wynagrodzenie umowne wynikające z rocznej stopy oprocentowania. Umowa pożyczki była zawarta na czas udzielenia pożyczki

pierwotnej i kolejnych wypłat aż do całkowitego spłacenia wszystkich zobowiązań pożyczkobiorcy wynikających z umowy. Zgodnie z pkt 6 umowy, wpłaty pożyczkobiorcy, w tym środki uzyskane w wyniku działań windykacyjnych zaliczane były na poczet wierzytelności pożyczkodawcy w następujący sposób: spłata kwoty udzielonej pożyczki,

spłata wynagrodzenia umownego, spłata kwoty udzielonej kolejnej wypłaty, spłata wynagrodzenia umownego za kolejną wypłatę, zapłata ewentualnych innych zobowiązań powstałych z tytułu lub w związku z umową pożyczki. Pożyczkobiorca zobowiązał się zgodnie z pkt 7.1 umowy, wystawić i przekazać pożyczkodawcy w dniu podpisania umowy jeden własny weksel in blanco „nie na zlecenie”, który jest ważny do momentu całkowitej zapłaty zobowiązań

pożyczkobiorcy z tytułu niniejszej umowy. Na podstawie pkt 7.2 umowy pożyczki pożyczkobiorca był zobowiązany do zabezpieczenia spłaty pożyczki poprzez wyrażenie zgody na objęcie go ochroną ubezpieczeniową. Zgodnie z pkt.

11.1 umowy jeżeli pożyczkobiorca nie zapłacił w terminach określonych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności, pożyczkodawca może wypowiedzieć umowę, po uprzednim wezwaniu do zapłaty zaległych rat pożyczki w terminie 7 dni. Wedle pkt 11.2 umowy pożyczkodawca w przypadku wypowiedzenia umowy miał prawo na wekslu in

blanco wpisać datę i miejsce zapłaty oraz kwotę nie przekraczającą kwoty należnej pożyczkodawcy do zapłaty z tytułu pozostałej niespłaconej części pożyczki, wynagrodzenia umownego oraz naliczyć i wpisać maksymalną wysokość

odsetek umownych na poziomie czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP z dnia zawarcia umowy lb kwotę w wysokości do 20 procent z pozostałej do zapłaty całkowitej kwoty do zapłaty tytułem poniesionych kosztów windykacji, nie więcej niż faktycznie poniesione koszty tej windykacji oraz kwotę wynikającą z tabeli opłat z p. 19.4. W pkt 17 umowy, pożyczkobiorca wyraził zgodę na skorzystanie z zastrzeżonej na jego rzecz ochrony ubezpieczeniowej na warunkach określonych w Umowie Grupowego (...) zawartej przez powódkę z (...) S.A. z siedzibą w W.

w okresie trwania ochrony równą kwocie aktualnego na dzień zdarzenia ubezpieczonego salda zadłużenia z umowy pożyczki pozostającego do spłaty w dniu zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego obejmującego (z zastrzeżeniami) śmierć ubezpieczonego, całkowitą niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji ubezpieczonego w skutek nieszczęśliwego wypadku lub choroby. Pożyczkobiorca przy tym zobowiązał się do pokrycia kosztów opłacenia składki ubezpieczeniowej należnej z tytułu Umowy (...), która to składka będzie opłacona jednorazowo po zawarciu i wypłaceniu kwoty pożyczki, przy czym Ubezpieczający zobowiązany jest do odprowadzenia na rzecz Ubezpieczyciela składki, a Pożyczkobiorca upoważnia Ubezpieczającego do potrącenia kwoty należnej z tytułu zwrotu kosztów ubezpieczenia z kwoty udzielonej pożyczki (kserokopia umowy pożyczki k. 74-79, kalendarz spłat k. 80, weksel k. 4, warunki ubezpieczenia k. 81, deklaracja wekslowa k. 83).

W dacie zawarcia umowy pożyczki J. M. podpisał deklarację wekslową wystawcy weksla zgodnie z którą upoważnił (...) spółkę akcyjną w B. do wypełnienia weksla in blanco, w szczególności poprzez wpisanie domicyliatu i wypełnienia weksla na sumę odpowiadającą zadłużeniu łącznie z kosztami sądowymi (deklaracja wekslowa k. 83).

W dniu 18 listopada 2015 roku (...) spółka akcyjna w B. wypełniła weksel in blanco podpisany przez J. M. na kwotę 15.485,28 zł. Jako datę płatności weksla wskazano dzień 22 grudnia 2016 roku. W treści weksla weksla zawarto klauzulę „nie na zalecenie”, a także wskazał jako miejsce płatności B. (weksel k. 4).

Pozwany zaprzestał regularnej spłaty rat pożyczki, wymagalnych w dniach 22 września 2016 roku oraz 22 października 2016 roku. Pismem z dnia 24 października 2016 roku powódka wezwała pozwanego do spłaty zaległości wyznaczając 7 dniowy termin do zapłaty, pod rygorem wypowiedzenia pożyczki. Wezwanie zostało doręczone pozwanemu w dniu 31 października 2016 roku (karta klienta k. 84-87, wydruk książki nadawczej k. 88-90, wydruk ze strony internetowej <http://emonitoring.poczta-polska.pl/> k.91-92).

Pismem z dnia 22 listopada 2016 roku (...) spółka akcyjna w B. wypowiedziała J. M. umowę pożyczki numer (...) zawartą w dniu 18 listopada 2015 roku wobec niepłacenia rat pożyczki według ustalonego kalendarza spłat. Pozwany został poinformowany o wypełnieniu weksla in blanco i wezwany do jego wykupu w terminie 30 dni. Pozwany przesyłkę odebrał w dniu 28 listopada 2016 roku (wypowiedzenie umowy pożyczki k. 5, wydruk książki nadawczej k. 93, wydruki ze strony internetowej <http://emonitoring.poczta-polska.pl/> k. 94-95).

Łączna kwota wpłat dokonanych przez pozwanego na poczet zawartej umowy pożyczki wynosi kwotę 5.948 zł (karta klienta k. 84-87, dowody wpłat k. 28-32, k. 34).

Po wytoczeniu niniejszego powództwa pozwany uścił na poczet należności dochodzonej niniejszym pozwem kwotę 370,00 zł (okoliczność bezsporna).

Pozwany zawarł z powódką jeszcze jedną umowę pożyczki z której roszczenia są dochodzone przez powódkę przed tutejszym Sądem w sprawie o sygnaturze akt VIII Nc 2724/17 (okoliczność bezsporna).

Powyższe ustalenia faktyczne Sąd poczynił w oparciu o dowody wymienione powyżej: kopie dokumentów załączonych do akt sprawy, których prawdziwość i wiarygodność, w świetle wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, nie nasuwa żadnych wątpliwości i nie została zakwestionowana przez strony i które to Sąd oceniał mając na względzie treść art. 308 kpc. Wskazać przy tym należy, że istotnie niepoświadczona kserokopia nie jest dokumentem. Jednakże zgodnie z przyjętym w judykaturze poglądem kserokopia może być w określonych warunkach uznana za dokument stanowiący dowód istnienia oryginału i w związku z tym podlegać ocenie - jako dokument prywatny, mający stanowić źródło wiadomości o istnieniu oryginalnego dokumentu oraz jako dokument prywatny mający stanowić źródło wiadomości o faktach (uchwała Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 29 marca 1994 r., sygn. akt III CZP 37/94,

Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Cywilna, Pracy i (...) rok 1994, Nr 11, poz. 206, wyrok Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 14 lutego 2007 r. sygn. akt II CSK 401/06, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 5 listopada 2012 roku, sygnatura akt I ACa 1121/12).

Sąd pominął dowody wpłat opisane numerem (...) jako nie mające związku z przedmiotem niniejszego postępowania.

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu.

W rozpoznawanej sprawie okolicznością bezsporną było zawarcie przez strony w dniu 18 listopada 2015 roku umowy pożyczki gotówkowej numer (...) - (...).

W treści art. 353¹ kc została wskazana zasada swobody umów, zgodnie z którą strony kontraktu uprawnione są do ułożenia stosunku prawnego według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. W przypadku rozszczenia wynikającego z kontraktu każdorazowo pierwszeństwo mają więc postanowienia umowne.

Zgodnie zaś art. 720§1 kc przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Zabezpieczeniem zawartej między stronami umowy pożyczki był weksel in blanco. Strony, zatem łączy zobowiązanie wekslowe uregulowane przepisami art. 921⁶ k.c. oraz ustawą z dnia 28 kwietnia 1936 roku prawo wekslowe (tj. z dnia 26 stycznia 2016 r., Dz. U. z 2016 r., poz. 160).

Zobowiązanie wekslowe ma charakter abstrakcyjny i bada się jedynie sam dokument wekslowy. Powód może bowiem żądać wydania nakazu zapłaty przeciwko każdemu zobowiązanemu z należycie wypełnionego weksla. Obowiązki posiadacza weksla ograniczają się wyłącznie do złożenia weksla do akt i wyartykułowania żądania odpowiedniej treści. Z kolei Sąd rozpoznający zarzuty od nakazu zapłaty, który został wydany na podstawie weksla, może uwzględnić tzw. stosunek podstawowy, a więc ten stosunek zobowiązaniowy, w związku z którym weksel został wystawiony. Sąd może to jednak uczynić jedynie wówczas, gdy strona zainteresowana przeniesieniem sporu na taką płaszczyznę podejmie stosowne czynności. Sąd nie ma obowiązku działać w tym zakresie z urzędu. Pozwany może zatem kwestionować samo istnienie lub rozmiar rozszczenia wekslowego ze względu na jego związek ze stosunkiem podstawowym (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2000 r., V CKN 136/00 wraz z aprobusującymi glosami M. Kalińskiego oraz P. Machnikowskiego). Taka możliwość pozwala na stwierdzenie, że w przypadku weksla wystawionego in blanco następuje osłabienie jego abstrakcyjnego charakteru. Osłabienie abstrakcyjności zobowiązania wekslowego ucieleśnionego w wekslu in blanco przejawia się w tym, że po wniesieniu zarzutów od nakazu zapłaty wydanego na podstawie weksla, spór z płaszczyzny stosunku prawa wekslowego przenosi się na ogólną płaszczyznę stosunku prawa cywilnego. W praktyce oznacza to, iż strony procesu mogą powoływać się na podstawy faktyczne i prawne wynikające z łączącego je stosunku prawnego, który jest źródłem dochodzonego przez powoda rozszczenia cywilnoprawnego (uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 1967 r., III CZP 19/66, OSNP 1968, nr 5, poz. 79; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 1997 r., I CKN 48/97, OSNC 1997, nr 9, poz. 124 wraz z aprobusującymi glosami A. Szpunara oraz W. Kubala; wyrok SA w Białymstoku z dnia 6 grudnia 2012 r., I ACa 633/12, Lex nr 1254286).

Rygoryzm zobowiązania wekslowego, decydujący o jego atrakcyjności jako formy zabezpieczenia wierzytelności, polega na jego samodzielnym i abstrakcyjnym charakterze. Abstrakcyjność zobowiązania wekslowego polega na tym, iż jest ono niezależne od podstawy prawnej, która spowodowała jego zaciągnięcie (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 23.03.1956 r., (...) 1957, nr 1, s. 34). Natomiast samodzielność zobowiązania wekslowego ma podwójne znaczenie. Po pierwsze, oznacza niezależność poszczególnych zobowiązań wekslowych, tj. przykładowo zobowiązania wystawcy weksla i poręczyciela. Po drugie, łączy się

z bezwarunkowym charakterem zobowiązania danej osoby. Na podstawie samego weksla wierzyciel może domagać się od dłużnika zapłaty oznaczonej sumy pieniężnej.

Wystawienie weksla znajduje swą przyczynę w stosunkach kauzalnych zachodzących między stronami. W tej sprawie weksel został wystawiony w powiązaniu z zawartą w dniu 18 listopada 2015 roku umową pożyczki. Wierzycielowi przysługują dwa roszczenia: ze stosunku kauzalnego (umowy) i z weksla. Jest bezsporne, iż wierzyciel nie może dochodzić jednocześnie obu tych roszczeń. Wierzyciel, który przyjął weksel jest zobowiązany najpierw szukać zaspokojenia przez dochodzenie swej wierzytelności z weksla, zaś wierzytelność ze stosunku kauzalnego wygasa, jeżeli wierzyciel zostanie całkowicie zaspokojony z weksla. W przeciwnym razie może on dochodzić swoich roszczeń ze stosunku kauzalnego. Zasada abstrakcyjności znajduje swój wyraz także w tym, że nieważność lub inna wada stosunku kauzalnego nie wpływa na ważność zobowiązania wekslowego.

Ustawa nie definiuje pojęcia weksla in blanco, ale przyjmuje się, iż weksel własny in blanco jest to dokument zawierający, co najmniej podpis wystawcy złożony w zamiarze zaciągnięcia zobowiązania wekslowego. W doktrynie podkreśla się, że prawo wekslowe używając wyrażenia "weksel, niezupełny w chwili wystawienia" wskazuje tym samym, iż taki dokument nie może być uznany za papier bezwartościowy. Zawiera on już zobowiązanie wekslowe, bowiem wystawca lub akceptant złożyli na nim swoje podpisy właśnie w zamiarze zaciągnięcia zobowiązania wekslowego. Z chwilą uzupełnienia weksla in blanco zgodnie z wolą wystawcy lub akceptanta i w sposób nadający mu cechy weksla własnego lub trasowanego staje się on wekslem. Jednakże zobowiązanie z poprawnie uzupełnionego weksla istnieje od chwili złożenia na nim podpisu a nie dopiero od chwili uzupełnienia weksla (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2003 r., I KKN 434/01, LEX nr 137623; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z 14 listopada 2003 r., II AKz 835/03, Wokanda 2004, nr 5, s. 43). Pomimo to, dopóki weksel in blanco nie zostanie uzupełniony w sposób nadający mu cechy weksla, osoby podpisane na wekslu in blanco nie mogą być traktowane jako zobowiązane wekslowo (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 1930 r., Rw. III 1445/30, PS 1931, poz. 486). Jeżeli weksel in blanco zostanie uzupełniony niezgodnie z art. 1 i 2 albo 101 i 102 (chodzi zatem tylko o warunki formalne ważności weksla), wówczas taki weksel będzie nieważny i osoby na wekslu podpisane nie są tym samym dłużnikami wekslowymi. Inną kwestią jest natomiast wypełnienie weksla niezgodnie z zawartym porozumieniem wekslowym (deklaracją wekslową).

Zgodnie z art. 41 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1528 ze zm.) weksel lub czek konsumenta wręczony kredytodawcy w celu spełnienia lub zabezpieczenia świadczenia wynikającego z umowy o kredyt konsumencki powinien zawierać klauzulę „nie na zlecenie” lub inną równoznaczną. W razie przeniesienia posiadania weksla zabezpieczającego umowę o kredyt konsumencki przez kredytodawcę na inną osobę, nawet wbrew jego woli, odpowiada on za wynikłą stąd dla konsumenta szkodę.

Pozwany po pierwsze podniósł zarzut wypełnienia weksla niezgodnie z deklaracją wekslową.

Zgodnie z art. 10 ustawy prawo wekslowe jeżeli weksel, niezupełny w chwili wystawienia, uzupełniony został niezgodnie z zawartym porozumieniem, nie można wobec posiadacza zasłaniać się zarzutem, że nie zastosowano się do tego porozumienia, chyba że posiadacz nabył weksel w złej wierze albo przy nabyciu dopuścił się rażącego niedbalstwa.

Przez wypełnienie weksla z naruszeniem porozumienia wekslowego należy rozumieć wypełnienie weksla pomimo nieziszczenia się warunku lub nienadejścia terminu, od którego strony uzależniły dokonanie tej czynności, wypełnienie weksla już po wygaśnięciu wierzytelności, dla której zabezpieczenia był on wystawiony bądź wypełnienie weksla przez osobę nieuprawnioną lub też w sposób odmienny, aniżeli postanowiono o tym w deklaracji.

W rozpoznawanej sprawie strony zawarły deklarację wekslową, zgodnie z którą pozwany jako pożyczkobiorca upoważnił powoda jako pożyczkodawcę do wypełnienia weksla w zakresie domicyliatu i sumy wekslowej m. in. w sytuacji niepłacenia przez pozwanego pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności, jednakże warunkiem wypełnienia weksla w tym przypadku było wcześniejsze wezwanie pozwanego do zapłaty w terminie 7 dni, a następnie wypowiedzenie umowy z zachowaniem 30-dniowego terminu. Warunkiem koniecznym, uprawniającym powoda do wypełnienia weksla i poprzedzającym jego wypełnienie było zatem zaleganie przez pozwanego z zapłatą dwóch pełnych

rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności i wypowiedzenie umowy z zachowaniem 30-dniowego terminu po uprzednim wezwaniu pozwanego do zapłaty zaległych rat w terminie 7 dni.

Jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności z załączonej do akt karty klienta pozwany zaprzestał regularnej spłaty rat pożyczki, wymagalnych w dniach 22 września 2016 roku oraz 22 października 2016 roku wobec czego powodowa spółka pismem z dnia 24 października 2016 roku wezwała pozwanego do spłaty zaległości wyznaczając 7 dniowy termin do zapłaty, pod rygorem wypowiedzenia pożyczki. Wobec bezskuteczności wezwania, na podstawie pkt 11.1 umowy, pismem z dnia 22 listopada 2016 roku powodowa spółka postawiła pożyczkę w stan wymagalności i naliczyła należne jej zgodnie z umową kwoty. Pisma zostały wysłane na adres pozwanego podany w umowie za pośrednictwem publicznego operatora pocztowego Poczta Polska S.A. listem poleconym (art. 61§1 k.c.). Dowód z książki nadawczej powódki pozwala na przyjęcie domniemania faktycznego doręczenia przesyłki adresatowi (art. 213 k.p.c.). Domniemanie doręczenia przesyłki rejestrowanej, wynikające z dowodu jej nadania, może być przez adresata obalone przez wykazanie, że nie miał możliwości zapoznania się z zawartym w niej oświadczeniem woli (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2010 r., II CSK 454/09, OSNC 2010, nr 10, poz. 142), czego w niniejszej sprawie nie uczyniono.

Wobec niezapłacenia przez pozwanego wymagalnych rat, powódka miała roszczenie o zapłatę kwot stanowiących sumę nie spłaconych rat pożyczki (12.816,00 zł) oraz kwot naliczonych zgodnie z pkt 11.2 umowy tj. kwoty 31,33 zł naliczonej zgodnie z pkt 11,2.a umowy, kwoty 2563,20 zł naliczonej zgodnie z pkt 11,2.b umowy, kwoty 60,00 zł naliczonej zgodnie z pkt 11.2.C umowy oraz kwoty odsetek dziennych za opóźnienie spłat poszczególnych rat naliczonych na podstawie pkt 13.1 umowy - 14,75 zł. Kwota została obliczona przy wzięciu pod uwagę liczby dni opóźnienia spłaty poszczególnych rat pożyczki w stosunku do terminów uzgodnionych w kalendarzu spłat, jako odsetki umowne, które zgodnie z art. 359 § 2 (1)k.c. - nie przekraczają w stosunku rocznym czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP. Pozwany zawarł umowę pożyczki w ramach swobody kontraktowej. Znał treść swojego zobowiązania,

w szczególności jego wysokość, wysokość poszczególnych rat pożyczki i terminy ich spłaty, otrzymał egzemplarz umowy z kalendarzem spłat. Jednocześnie pozwany nie skorzystał z prawa odstąpienia od umowy na zasadzie pkt 10.1 umowy. W całkowity koszty pożyczki wliczone jest wynagrodzenie za udzielenie pożyczki, opłata przygotowawcza oraz koszt ubezpieczenia (pkt 2.6.). Koszty windykacji zostały naliczone na podstawie pkt 11.2 b. w wysokości 20% z pozostałej do zapłaty całkowitej kwoty do zapłaty. Weksle zatem został wypełniony w sposób prawidłowy, zgodnie z deklaracją wekslową na kwotę wymagalnego zobowiązania pozwanego w dniu wypowiedzenia umowy pożyczki, po uprzednim wezwaniu pozwanego do zapłaty zaległych rat pożyczki.

Odnosząc się do drugiego zarzutu pozwanego w pocenie Sadu weksel został prawidłowo przedstawiony do zapłaty pismem z dnia 22 listopada 2016 roku. Pismo zawierało wskazanie na podstawę wypełnienia weksla (stosunek podstawowy) oraz rozliczenie sumy wekslowej. Weksel nie został wykupiony w terminie. Jednocześnie należy podkreślić, iż nawet w wypadku przyjęcia, że nie doszło do prawidłowego przedstawienia weksla do zapłaty, nie można uznać, że powoduje to brak możliwości dochodzenia i zasądzenia należności wekslowo uprawnionego. Przedstawienie weksla do zapłaty ma taki skutek, że następuje przekształcenie wierzytelności wekslowej w dług oddawczy. Wywołuje to określone skutki prawne, gdy chodzi o ocenę chwili zapłaty.

Zgodnie z art. 53 przywołanego prawa wekslowego, jeżeli weksel nie zostanie przedstawiony do zapłaty w terminie, posiadacz weksla traci prawo do indosantów, wystawcy oraz do innych dłużników wekslowych z wyjątkiem akceptanta. Zgodnie z art. 104 prawa wekslowego z dnia 28 kwietnia 1936 roku odpowiedzialność wystawcy weksla własnego jest taka sama, jak akceptanta weksla trasowanego. Wierzyciel wekslowy nie traci zatem praw do akceptanta, wystawcy weksla własnego i osób, które za nich poręczyły. Skutkiem nieprawidłowego przedstawienia weksla do zapłaty jest jedynie to, że akceptant i wystawca weksla własnego, któremu weksel nie został przedstawiony do zapłaty w terminie, nie jest zobowiązany do zapłacenia dodatkowych kosztów i odsetek od dnia płatności weksla, odsetki za opóźnienie obciążają go dopiero od dnia wezwania do zapłaty (postanowienie SN z dnia 22.02.1968 r., I CZ 115/67, OSN 1968, nr 11, poz. 194; wyrok SN z dnia 28.10.2004 r., III CK 461/03, OSN 2005, nr 11, poz. 193; wyrok SA w Katowicach

z dnia 20.09.2002 r., I ACa 165/02, OSA 2003, z. 4, poz. 14; wyrok SN z dnia 2.10.2003 r., LEX nr 175961 241/02, LEX nr 175961)

Ponadto, do przedstawienia weksla dochodzi już przez samo wniesienie pozwu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7.04.1933 r., C. II.Rw 597/33, LexisNexis nr 356434, Zb.Urz. 1933, nr 4, poz. 210; por. K. Piasecki, Prawo wekslowe i czekowe..., s. 148), ewentualne przez stworzenie dłużnikowi głównemu możliwości zapoznania się z wekslem złożonym do akt postępowania sądowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2004 r., 1 CK 224/2004). W tej sytuacji do prawidłowego przedstawienia weksla do zapłaty doszłoby z chwilą wniesienia pozwu, a najpóźniej z chwilą doręczenia jego odpisu wraz z załącznikami pozwanemu.

W zakresie zarzutu niezgodności wypełnienia weksla z umową należy podnieść, iż powódka wniosła pozew na podstawie podpisanego przez pozwanego weksla, którego dokument został do pozwu dołączony w oryginale. Powódka nie miała obowiązku wykazywać w pozwie treści stosunku podstawowego, który weksel zabezpiecza. Nie miała także obowiązku załączać umowy ani deklaracji wekslowej. Zobowiązanie wekslowe jest bowiem zobowiązaniem abstrakcyjnym, także w wypadku weksla gwarancyjnego. Dochodzący roszczenia z weksla winien jedynie legitymować się dokumentem wekslowym. Pozostaje to w zgodzie z poglądem, iż przesłanką skutecznego ukształtowania wierzitelności wekslowej z weksla in blanco jest jedynie jego uzupełnienie w taki sposób, aby odpowiadała wymaganiom z art. 1 lub 101 ustawy z 28 kwietnia 1936 r. - Prawo wekslowe (Dz. U. Nr 37, poz. 282 ze zm.) /A. S., M. K., Komentarz..., s. 87, 88; tak wyraźnie w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z 9 grudnia 2004 r., II CK 170/2004, L.pl nr (...). Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem i doktryną, ciężar dowodu zawarcia umowy regulującej sposób wypełnienia weksla oraz wypełnienia weksla niezgodnie z umową ciąży na wekslowo zobowiązanym (orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 24 lutego 1928 r., IC 2161/27, Z. O.. SN 1928, poz. 40; z dnia 12 stycznia 1934 r., C 2217/33, (...) 1935, s. 207; T. K., W. O., Prawo..., s. 46; I. R., Prawo..., s. 203; A.D. S., Instytucja..., s. 295, wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 25 września 2013 r. 1 ACa 450/13). Ciężar wykazania, że weksel in blanco wypełniony został w sposób sprzeczny z umową (art. 10 i 17 ustawy z 1936 r.- Prawo wekslowe) spoczywa na dłużniku, który podniósł tego rodzaju zarzut (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 2 kwietnia 2014 r. VI ACa 1292/13 LEX nr 1506316, OSA 2015/2/67-80).

Dodatkowo należy wskazać, iż działalność gospodarcza powodowej spółki polega na udzielaniu pożyczek. Jest to działalność z jednej strony nastawiona na zysk, z drugiej zaś obarczona dużym ryzykiem finansowym. Ryzyko to powoduje konieczność zastosowania zabezpieczeń takich jak ubezpieczenie umowy, które także wpływają na wysokość świadczenia. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury dysproporcja między wartością określonych w umowie wzajemnych świadczeń stron nie stanowi dostatecznej przesłanki uznania umowy za sprzeczną z zasadami współżycia społecznego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18.03.2008 r., IV CSK 478/07, LEX nr 371531). Nie można także przyjąć, że umowa została zawarta pod presją faktycznej przewagi kontrahenta. Pozwany miał bowiem możliwość wyboru instytucji finansowej, u której zaciągał zobowiązanie. Pozwany nie wykazał, aby do ukształtowania stosunków umownych doszło przy świadomym lub tylko spowodowanym niedbalstwem wykorzystaniu przez drugą stronę swojej silniejszej pozycji.

Wezwanie do zapłaty zaległej kwoty i wypowiedzenie umowy wysłano pozwanej listem poleconym, na co powód przedłożył kopie z książki nadawczej.

Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd uznał, iż istniały podstawy do wypełnienia weksla i zobowiązanie wekslowe powstało, tym bardziej, że pozwany nie udowodnił, iż zaległość w spłacie pożyczki nie istniała. Z uwagi na cofnięcie powództwa w zakresie kwoty 370,00 zł ze zrzeczeniem się roszczenia Sąd na podstawie . art. 496 kpc w zw. z art. 203 kpc uchylił w tej części nakaz zapłaty z dnia 22 marca 2017 roku i na podstawie art. 355 kpc postępowanie umorzył. W pozostałym zakresie Sąd utrzymał nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym w dniu 22 marca 2017 roku.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w sentencji.